

СТАНОВИЩЕ

от д-р Елена Лазарова Каращранова, доцент в Природо-математически факултет на
ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград,

**относно дисертационния труд на Елена Александрова Радованова на тема:
„Методически и езикови проблеми и техни решения при обучение по
математика на немски език в български висши училища“ за присъждане
на образователната и научна степен „доктор” по:**

област на висше образование - 1. Педагогически науки;

професионално направление - 1.3. Педагогика на обучението по...,

научна специалност - Методика на обучението по математика

Становището е изготвена съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“
№ 3362 от 20.12.2017 г.

Представеното за защита дисертационно изследване е насочено към повишаване на ефективността от обучението по математика на немски език чрез разработване елементи на методика на обучението по „Математика- подготвителен курс“ на немски език като чужд език. Несъмнено разглежданата тематика е актуална с оглед на промените в образователните системи и процесите на икономическа и културна глобализация. Предложената разработка е първа в областта на преподаване на математика на немски език като чужд език в България. От друга страна на съвременния етап изследванията в областта на методиката за преподаване на математика във ВУ са изключително важни за преодоляване на проблемите, които срещат и студенти и преподаватели в процеса на обучение..

Дисертационният труд включва 178 страници основен текст и използвана литература. Посочени са 70 литературни източника, от които 10 са на английски език, 28 на немски език и 13 интернет ресурса.

Дисертационният труд е структуриран според изискванията и съдържа въведение, четири глави и заключение

Във въведението се разглежда актуалността на темата. Очертани са причините влияещи върху обучението по математика на немски език и връзката им с проблемите, които обучавани и обучаващи срещат в процеса на обучение.

Първа глава изяснява дидактическите основи на изследвания проблем. Направен е задълбочен анализ на обучението по немски език като чужд език в Германия и проблемите произтичащи при преподаването на знания на чужд език, както

и натрупания опит за преодоляването им. Включен е и исторически преглед на обучението на немски език в България.

Във **втора глава** на дисертацията коректно са дефинирани обекта, предмета, целта, задачите и хипотезата на изследването.

Обосновано е представена методологията на изследването.

Докторантката демонстрира добро познаване на теоретичните аспекти на педагогическите изследвания, което намира своето отражение в удачния подбор на принципи, методи, форми и средства на концептуалната технология

Предложен е концептуален модел на изследването, представящ компонентите на разработената технология, на базата на „модел на функциите на продуктивната организация и самоорганизация за развитието на интелекта на субектите „Обучаващ“ и „Обучаван“ в границите на „NDM“ (нова динамична модификация в образователната система), разработен от М. Георгиева и С. Гроздев в книгата им „Морфодинамиката за развитието на ноосферния интелект“ (Георгиева, Гроздев, 2016).

В **трета глава** е представена подробно, разработената методиката на педагогическото изследване.

Очертани са основните проблемни полета при обучението по математика на немски език във Факултета за германско инженерно обучение и промишлен мениджмънт (ФаГИОПМ)⁴ на ТУ-София, разгледани са особеностите на математическия немски език и е представен дидактическият инструментариум на изследването.

Обосновани са критерии и показатели, необходими за реализиране на дидактическият експеримент и е описано провеждането на самия експеримент.

В тази глава в най-висока степен се демонстрират задълбочените теоретични знания и практически опит на докторантката в обучението по математика на немски език.

Четвърта глава на дисертацията съдържа анализ на резултатите от експерименталната работа. Експерименталното изследване е организирано в съответствие с изискванията и приложеният инструментариум е коректно използван. Резултатите от експеримента доказват ефективността на предложения модел за обучение и самообучение по математика на немски език във ВУ в България.

В **заклучението** са представени изводи, препоръки и предложения на базата на получените резултати. Отбелязани са и приносите на дисертанта, които приемам за коректно обосновани.

Докторантката Елена Радованова показва задълбочено познаване на разглежданата предметна област, обучение по математика на немски език и демонстрира умения за работа в областта на педагогическите изследвания.

Авторефератът /в обем 36 страници/ е написан съобразно изискванията и отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

Резултати от проведеното изследване са представени и в 5 научни публикации.

Заклучение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд на Елена Радованова съответства напълно на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

Отчитайки неговите неоспорими положителни качества, постигнатите резултати, научните и приложни приноси, заявявам своята положителна оценка, и предлагам на членовете на почитаемото научно жури на Елена Александрова Радованова да бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научната специалност “„Методика на обучението по математика”.

19. 01. 2018г.

Благоевград

Изготвил становището:

(доц. д-р Елена Каращранова)